

LÁTHATATLAN ÜNNEP

Fehér-fekete ünnepelőt öltött az egyik, hétköznapi ruhában ment a másik gyerek tegnap az iskolába. A gimnáziumban megemlékeztek 1956 októberéről, az általános iskolában megfélemeztek őszi forradalmunkat ünnepelni. Nincs ezen mű csodálkozni – gondoltam a fehér blúz vasalása közben. Nem a gyerekek, hanem mi, idősebbek viszonyulunk ilyen felemásan azokhoz az októberi napokhoz. Mert október 23-t mindenki úgy ünnepli vagy éppen hazudja el, ahogy a két történelmi pillanatról és az 1956-1989 közötti évekről gondolkodik.

Köztünk élnek nagykénu azok, akik forradalomként (vagy éppen ellenforradalomként) éltek meg '56 októberét, és megtorlasként (vagy éppen felszabadulásként) nyögték (élvezték) az akkori november 4. utáni időszakot. Itt vagyunk mi is, azon nemzedékek tagjai, akik a tankönyvekben 33 éven át ellenforradalomként látták leírva azt a tizenegynéhány őszi napot, melynek személyes történeteit legfeljebb a rokonok, de csak suttogva és otthon mesélték. Amikor az agyonhallgatott napokat Pozsgay népfelkelésnek nevezte, elérkezett a rendszerváltozás pillanata. Amióta pedig hivatalosan is forradalomnak és szabadságharcnak minősítik a szónokok, láthatóvá lett a láthatatlan – előkerülnek az akkori hősök és statiszták, de megmutatkozik az új ünnephez való suta viszony is.

Pedig Szegednek lenne mű ünnepelnie októberben! A Rajk-temetés utáni országos mismásolásban a szegedi diákok vágtak maguknak radikálisan új utat. Október 16-án Szegeden „független szervezetet alakítottak egy olyan országban, ahol semmi sem létezhetett a párttól függetlenül. Az ifjúság egy sajátos csoportjának rétegszervezetét hozták létre, semmibe véve ezzel a hivatalos ideológiát, amely tagadta a társadalomban meglévő különbségeket.” Így értékeli a történész azt, hogy a szegedi egyetemisták a DISZ-ből kiváltak, s megalakították önálló, független szervezetüket, a MEFESZ-t, melyhez még október 23-a előtt az ország szinte minden felsőoktatási intézményéből csatlakoztak. Ez több, mint a forradalom felé vevő úton egy lépés, ez már maga a forradalom. Ez a bátorság és eredetiség az, amit láthatóvá kéne tenni és ünnepelni, ünnepelni, ünnepelni!

Délmagyarország, Délvilág, 2005. október 22.